

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XXII. évfolyam
2021. február

Felértékelődik a multifunkcionális tógazdálkodás

A sokat megélt halászati szakigazgatás eredményes évet tudhat maga mögött, a pandémia ellenére is. Szentpéteri Sándor, az Agrárminisztérium erdőkért felelős helyettes államtitkára kiváló összhangban dolgozik együtt a Csörgits Gábor vezette halgazdálkodási főosztállyal, így a halászati ágazat érdekképviselője bizalommal fordulhat a szakigazgatáshoz tagjai aktuális problémáinak megoldása érdekében. Ez a bizalom nagyon erősödött tavaly tavasszal az intervenciók halfelvásárlás megvalósításával. Szentpéteri Sándorral beszélgettünk.

• **Egy éve, hogy kinevezték az erdőkért felelős helyettes államtitkárnak, de önhöz tartozik a hal- és a vadgazdálkodás is. Erdőmérnökként elsősorban a magyar erdőterületek fejlesztésért, szakszerű kezeléséért dolgozik, a halászat, a haltermelés kevésbé szakterülete. Azt már tudjuk Önről, hogy kedveli a halételeket és rendszeres fogyasztója a magyar halsnak. De sikerült-e mélyebben megismernie az ágazatot az elmúlt 1 évben?**

– Valóban, nem a halgazdálkodás a szakterületem. Ennek ellenére természetesen igyekszem minél jobban megismerni ezt a területet is, találkozni a szakma képviselőivel, elmenni a fontos rendezvényekre és képviselni az Agrárminisztérium terveit és döntéseit az ágazat érdekében. Elmondhatom, hogy sokat tanultam az ágazatról, sikerült a működését és szereplőit megismerni az elmúlt 1 évben, és úgy érzem, hogy jó együttműködést tudunk kialakítani az ágazati szereplőkkel, ami a terveim szerint csak javulni fog.

• **Milyen előnyöket-hátrányokat tapasztalt az ágazatnál? Milyen ki-**

törési ponto(ka)t fogalmazna meg? Miben kellene változtatniuk a haltermelőknél?

– Kétségtelenül erősség a hazai halgazdálkodásban meglevő kiváló kutatás-fejlesztési háttér. A magyar ágazati kutatás számos ország halgazdálkodásának fejlődéséhez meghatározó módon hozzájárult. Ugyanakkor, sajnos, a hazai K+F-eredmények gyakorlatba való átültetését – kevés kivételtől eltekintve – gyengének látom. Az ágazatnak sokkal nagyobb hangsúlyt kellene fektetnie az innovációra, az új utak keresésére, a versenyképesség növelésére. Az ágazatban vannak innovatív termelők, innovatív megoldások, de muszáj erősíteni az innovációt, hogy a magyar akvakultúra továbbra is versenyképes maradjon.

Az ágazat számára fontos lehetőséget jelent a 2021–2027-es programozási időszakban a Magyar Akvakultúra-fejlesztési Operatív Program (MAKOP) keretében az ágazat fejlesztésére rendelkezésre álló 16,5 milliárd forintos támogatási forrás. Az EU szakpolitikáinak most látható „zöldülése” is kivételes lehetőséget jelent a magyar tógazdálkodás európai elismertetésére. A hagyományos, számos ökoszisz-

Fotó: AM

Szentpéteri Sándor helyettes államtitkár

téma-szolgáltatást nyújtó extenzív és fél-intenzív tógazdálkodás természetvédelmi, környezetvédelmi, táj- és vízgazdálkodási szerepe egyre inkább felértékelődik. Ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk, hogy az akvakultúra fő szerepe ezután is az élelmiszertermelés marad. Az elmúlt években igazán látványos növekedést az intenzív akvakultúrában láthattunk. Ez várhatóan folytatódik, de fontos lenne, hogy e fejlődés mellé a tógazdasági akvakultúra is felzárkózzon. Fel kell ismerni, hogy nem lehet úgy folytatni a haltermelést, mint 10-20-30 éve. Újítani kell, növelni kell a termelékenységet, a versenyképességet – úgy, hogy ennek oltárán nem áldozzuk fel a meglévő természeti értékeket. Szerencsére a magyar halgazdálkodásban vannak már jól bevált, működő megoldások, például különböző kombinált vagy multifunkcionális rendszerek. Bízom benne, hogy ezek és az esetleg a továbbiakban kidolgozandó új, innovatív megoldások egyre szélesebb körben el fognak terjedni.

► Emellett természetesen kulcsfontosságúnak látom a hazai halfogyasztás növelését. Bevétel nélkül az ágazat nem fejlődhet, ugyanakkor ahhoz, hogy a halfogyasztás növekedhessen, méghozzá nem az importnak, hanem a hazai termelésű halnak köszönhetően, a kínálaton is változtatni kell. A magyar fogyasztók is egyre inkább a jó minőségű, szálkamentes, konyhakész, feldolgozott, ugyanakkor elérhető árú haltermékeket keresik. Ha ezeket nem a hazai termelők termékeiben találják meg, akkor importhatalt fognak venni. Fontos a marketing, fontos a feldolgozás fejlesztése, és fontos a hal elérhetőségének javítása, főleg a kistélepüléseken.

Fontos megemlíteni, hogy a természetes vizek horgászati célú hasznosításának jogszabályi előtérbe helyezésének és a kapcsolódó intézkedések eredményeként a regisztrált horgászok száma 700 ezer fő fölé emelkedett. A MOHOSZ által országos szinten koordinált hasznosítás, a személyi és tárgyi feltételek javulása nemcsak a hasznosítási koncepciók megújulását eredményezi, hanem a felvevőpiac növekedését is, ami a ponty mellett számos más, a magyar akvakultúrában újnak számító fajt is kész megvenni telepítési céllal. A halgazdálkodásra jogosultak tevékenységének a fejlesztését az ágazatba visszaforgatott állami bevételek is biztosítják.

• **Hogyan értékeli a 2020-as évet?**

– Gondolom, nem mondok meglepőt azzal, hogy nehéz volt, de talán lehetett volna rosszabb is. A pandémia a halgazdálkodási ágazatot sem kímélte, mind a határok lezárása, mind a HORECA-szektor bezárulása komoly problémákat okozott. De szerencsére az ágazat ellenállóbbnak bizonyult, mint sokan gondolták. Az Agrárminisztérium a maga részéről szintén igyekezett a lehetőségekhez mérten segíteni mind a horgásztársadalmat, mind a haltermelőket, elég itt a MOHOSZ-nak adott 800 milliós rendkívüli haltelepítési támogatást vagy a Gazdaságvédelmi Akcióprogram keretében a haltermelőknek nyújtott több mint 500 milliós munkahelyfenntartó támogatást említenem. Érdemi eredmény, hogy a horgászat igazgatási feltételrendszerének fejlesztése folytatódhatott a MOHOSZ közfeladat-ellátásának keretében, amit a minisztérium jogszabályalkotó munkája is sikeresen támogatott.

• **Várható-e, hogy a kormány tovább csökkenti a haltermékekből készült termékek áfáját?**

– Egyelőre nincsenek ilyen terveink.

• **Elég hatékony-e a halászat kö-**

zösségi marketingprogramja a hazai halfogyasztás növelése érdekében?

– A közösségi marketingprogram a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP) keretében működik, ezért erre a kérdésre elsősorban a MAHOP Irányító Hatósága válaszolhatna. A magam részéről inkább a halfogyasztás növelésére irányuló MAHOP-on kívüli erőfeszítésekről tudok beszámolni, amelyekbe beletartoznak a nemzeti forrásból támogatott halpromóciós programok, halfőző versenyek, halas receptkönyvek, kiadványok, beletartozik a kiváló minőségű haltermékek elismerése és népszerűsítése, és persze beletartozott a haltermékek áfájának csökkentése is. Örömmel mondhatom, hogy mindezek eredményeként a MAHOP bázisáéval, 2013-hoz képest 2018-ra 23 százalékkal nőtt egy főre eső halfogyasztás, 5,4 kg-ról 6,7 kg-ra. 2019-ben kisebb visszaesés volt tapasztalható, és a 2020-as pandémia is eredményezhet fogyasztáscsökkenést, de bízom benne, hogy a járvány lecsengését követően és a MAKOP halpromóciós programjának beindulása után a trend újra növekedésbe fordul.

• **A kereskedelmi halászat megszüntével a Magyar Országos Horgász Szövetség, a MOHOSZ központi szerepet kapott természetes vizeink horgászati hasznosításában. Azzal, hogy az Európai Unió elismerte a MOHOSZ közjogi státuszát, élőhelyfejlesztés címen a horgászszervezetek is részesülhetnek a MAKOP forrásaiból. Ez jó dolog, mert a természetes vizek fejlesztésére több pénz jut koncentráltan. De egy korábbi kormányhatározat szerint a horgászturizmus fejlesztésére mintegy 13 milliárd forintot szánunk. Ezt mikor kapják meg?**

– Erről sajnos nem tudok nyilatkozni. Az 1526/2016. (IX. 29.) kormányhatározat a 13 milliárd forintos támogatás biztosításának felelőseiként a nemzeti fejlesztési minisztert, a nemzetgazdasági minisztert és a Miniszterelnökséget vezető minisztert nevezi meg, az Agrárminisztériumnak ebben a kérdésben nincs illetékessége.

• **Nagy probléma az ágazatban a generációváltás. De a munkaerőhiány is komoly gond, mivel a halász szakmunkásképzés megszűnt. Tud-e az Agrárminisztérium tenni a szakképzés újbóli megindításáért?**

– Én másban látom a problémát. A hazai oktatási palettán mind az iskola-rendszeren kívüli szakképzésben, mind

a közép- és felsőfokú oktatási rendszerben vannak különböző szintű halgazdálkodási képzések, de ezek iránt jellemzően alacsony az érdeklődés. Sajnos a nehéz fizikai munka, valamint az ágazat alacsony jövedelemtermelő képessége, így a versenyképes fizetések hiánya kevésbé motiválja a pályakezdőket, hogy ezt a szakmát válasszák. A probléma komplex kezelést igényelne, egyrészt a halászati szakképzés és szaktanácsadás támogatásával, másrészt a halászati foglalkoztatást segítő aktív munkaerő-piaci intézkedésekkel. De hosszú távú megoldást leginkább a halászati ágazat jövedelemtermelő és munkaerő-megtartó képességének javulása jelenthet. A MAKOP egyébként tartalmaz egy, az ágazati szaktanácsadás és az iskola-rendszeren kívüli képzés támogatására irányuló intézkedést, ami – reményeink szerint – hozzájárul a helyzet javításához.

• **A tógazdaságok közül többnek évek óta földügyes problémái vannak. Ezekben az ügyekben lesz-e előrelépés?**

– Az állami tulajdonban levő tófenék és a magántulajdonban levő felépítmények valós problémát jelentenek a gazdálkodásban, aminek a megoldását évek óta sürgeti az ágazat. Ebben az évben megvizsgáljuk ezeknek a nagyságát, és a Nemzeti Földügyi Központtal közösen elkezdjük ezen ellentmondások ütemezett feloldását.

• **Milyen tervekkel indulnak az idei évnek?**

– Az év elején az egyik legfontosabb feladatunk a felülvizsgált 2021–2030-as Nemzeti Akvakultúra-stratégiai Terv (NAS) véglegesítése és a MAKOP előkészítésében való közreműködés a felhívások mielőbbi indulása érdekében. A NAS számos olyan feladatot tartalmaz, amelyek elég jogalkotási, koordinációs és szervezési munkát adnak nekünk a következő évekre. Vannak jogalkotási feladataink, például folyamatban van a haltermelésről szóló rendelet véglegesítése. Év elején elindulnak az „Erdő-, vad- és halgazdálkodási feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat támogatásai is. Nemrégiben kezdeményeztük a Kiváló Minőségű Élelmiszer védjegy kiegészítését haltermékek tanúsításával, várhatóan az ezzel kapcsolatos egyeztetések is megkezdődnek januárban. Emellett, a lehetőségekhez mérten, természetesen igyekszünk eleget tenni az ágazat által év közben megfogalmazott igényeknek is. Összességében az az érzésem, hogy idén is aktív évnek nézünk elébe, és biztosan nem fogunk unatkozni.

H. GY.

Érdemes igénybe venni az állatorvos segítségét

Egy éve kérte fel a MA-HAL ügyvezetése Hoitsy Mártont hivatalos állatorvosi teendők ellátására. A fiatal szakember múlt év végén videón számolt be az általa végzett munkáról, de maradt még mondanivalója. Azt azonban mindenképpen érdemes hangsúlyozni, hogy a Magyarországon termelt halállomány jó egészségi állapotban van.

Az elmúlt egy év tapasztalatról szólva Hoitsy Márton elmondta, hogy mindenekelőtt köszöni a bizalmat, amivel a MA-HAL a megbízással felruházta. Nem volt tétlen az elmúlt hónapokban, mert számos esetben fordultak hozzá problémákkal a halas szakemberek. Ám az tény, hogy csak – bár ez talán a pandémia miatt alakult így – a tagság közel 10 százaléka élt a diagnosztikai és tanácsadási lehetőséggel.

Az állatorvos személyes tapasztalatai alapján kijelentette, hogy a magyar halak egészségileg jó állapotban vannak. Persze, kisebb-nagyobb állategészségügyi problémák mindig adódnak, lévén, hogy az élő halat szállítani kell, és a telelőben lévő halállományban is fel-felbukkannak fertőzések, ha megjelennek a baktériumok vagy paraziták. Az állategészségügyi problémákról soha sem szabad megfeledkezni, de egy kicsit másképp, más oldalról közelítette meg a kérdést. Szakmai fórumokon, szakember-találkozókon és konferenciákon rengeteg szó esett már betegségekről, legyen szó akár a koi-herpeszvírusról, baktériumok okozta fekélyesedésről vagy parazitás bántalomról. Azonban a tógazdáknak a megelőzésre kell fordítaniuk a legnagyobb figyelmet, hogy biztonságosan és gazdaságosan termeljenek. Ez alatt azt kell érteni, hogy még mielőtt a saját rendszerükbe kihelyeznék a halat, vizsgáltassák meg a halállomány egészségi állapotát, valamint friss transzport esetén a vizet is, amiben a halszállítmány érkezett. Ugyanis az állatállomány mozgatásával a telepek, a termelő egységek folyamatos veszélynek vannak kitéve.

Az új állományok behurcolhatnak olyan fertőző ágenseket, amelyek kiirtása sokszor kihívások elé állítja a szakembereket, és komoly költségeket vonnak maguk után, mondta Hoitsy Márton. A beérkező állatoknak a szabályozásnak megfelelő papírokkal kell rendelkeznie, akár külföldről, akár belföldről vásároltuk őket. Mindemellett, sajnos, a mentességet igazoló papírok sem jelentenek 100 százalékos védelmet. Ezért a szakember azt javasolja, hogy megfelelő ideig tartsuk karanténban az új halakat. A szállítás komoly stressztényező az állatok számára, így ha valamilyen betegség lappang bennük, az a szállítás után nagy valószínűséggel megmutatkozik. Bizonyos kórokozók a kifejlett állományt, vagy adott vízhőmérséklet alatt, illetve felett nem betegítik meg az állatokat. Ezért a karantén végén fontos körültekintő diagnosztikai vizsgálatot végeztetni. Továbbá a telepeken belül komoly figyelmet kell fordítani a hálók, eszközök megfelelő fertőtlenítésére, nehogy átvigyük egyik egységből a másikba a fertőzést.

De térjünk vissza a diagnosztikára! Bármilyen gyógykezelésnek a kór meghatározása az alapja. Számos bántalom akár egyszerű kaparék-mintavételrel és mikroszkopos vizsgálattal azonosítható. Azonban vannak olyan betegségek, amikhez elengedhetetlen a teljes diagnosztikai boncolás, a baktériumizolálás, a rezisztenciavizsgálat vagy további molekuláris biológiai módszerek alkalmazása.

– A praxisomban szeretek a költséghatékonyság felé orientálódni, hisz a kezelés ár-érték arányának a gazdálkodók igényeihez és lehetőségeihez is igazodnia kell. A pontos diagnózis nélküli kezelés sokkal drágább lehet, mintha állatorvost hívnánk az esethez. Vegyünk egy fiktív példát valós, naprakész költségekkel. Fiktív halgazdaságban a termelő egy 20 hektáros tóban 14 tonna 3 nyaras pontyot tart. Az állományban bakteriális fertőzés üti fel a fejét, ami az állatok több mint 50 százalékát érinti, és testszerte kisebb-nagyobb fekélyek alakulnak ki a halakon. A haltermelő vizsgálat nélkül, a tapasztalatai alapján úgy véli, hogy ezt baktérium okozza, és előveszi a jól bevált kezelőszert, egy antibiotikumot, és elkezdi etetni vele az állományt. Azonban az elváltozások nem múlnak, a halak állapota tovább romlik, az elhullás nő. Ha most készítünk egy összehasonlítást a költségekről, és csak a gyógyszerköltségeket nézzük, más nem (takarmány, munkaerő stb.), akkor ez elérheti az 500 ezer forintot is. És ez csak gyógyszerköltség! A továbbra is fennálló probléma miatt a tógazda megkéri az állatorvost, hogy vizsgálja meg az állományt. Diagnosztikai módszerek alkalmazásával, a kórokok kiderítése után megtörténik a kezelés a megfelelő antibiotikummal. Ha az

állatorvosi ellenőrzés során megállapított gyógyszeres kezelést is elvégezzük, valamint hozzáadjuk a „saját szakállra” végzett korábbi kezelést, akkor csak a gyógyszerköltségek végösszege 750 ezer-1 millió forintra rúg. Ha a tógazda a kezdet kezdetén igénybe veszi az állatorvos segítségét és konzultál, a vizsgálatokat kér, akkor a gyógyszerköltség 80-500 ezer forint körül megáll. Ezzel a leegyszerűsített példával szemléltethető, hogy a vaktában, diagnosztikai vizsgálatok nélküli kezelés sokszor költségesebb, akár az állomány értékét is meghaladhatja – fogalmazott az állatorvos.

Fontos megemlíteni az egyre növekvő antibiotikum-rezisztenciát. Ez azt jelenti, hogy a baktériumok egyre jobban ellenállnak az ellenük használt baktériumellenes készítményeknek. Az akvakultúrában használt antibiotikumok 60-70 százaléka hatástalan a halakat megbetegítő kórokozó baktériumok ellen. Sajnos itthon is egyre növekszik ez a fajta rezisztencia. Hoitsy Márton diagnosztikai munkája során már megtapasztalta, hogy számos nem megfelelően használt antibiotikumra teljes rezisztencia alakult ki. Ezért a baktériumtenyésztés mellett rezisztenciavizsgálatokra is szükség van. Ezek általában nem tartanak tovább 2-5 napnál. Utána, az eredmény birtokában tudjuk, hogy milyen gyógyszert használhatunk biztonságosan.

Az értékelésben nem térhettünk ki a gombás fertőzésekre, a parazitákra, de remélhetőleg a közeljövőben sort tudunk keríteni rájuk. Hoitsy Márton minden halas gazdának azt javasolja, hogy konzultáljanak állatorvossal, és kérjenek tőle célszerű vizsgálatokat a probléma eredetének meghatározására. Közös erővel megszüntethetik az állategészségügyi problémát.

H. GY.

Nehéz pályán kellett boldogulni

Amikor 2020-ra visszagondolunk, először a Covid-19-vírus és az általa okozott járvány jut eszünkbe. A veszélyhelyzet mindenre hatással volt, a magyar agrárium tevékenységére is. Azonban az agrárágazat szinte minden területen helytállt, és a nehéz hetekben, hónapokban sem volt élelmiszerhiány a hazai szupermarketekben, élelmiszerboltokban. A legnagyobb gondot az okozta, hogy a személyes találkozók lehetőségei igencsak redukálódtak. Helyükbe a digitális világ lépett. Ondré Péter, az Agrármarketing Centrum (AMC) ügyvezetője is meg erősítette beszélgetésünk során, hogy az elmúlt évben a marketingmunka súlypontja áttevődött az online térbe.

Egy állami tulajdonú promóciós és exportfejlesztési ügynökség életében, amilyen az AMC is, amely élelmiszert és bort promótál, különösen nehéz volt az elmúlt év. Éppen ezek azok a termékek, amelyeknél nélkülözhetetlen a személyes találkozás, mivel a termelő és a fogyasztó közötti bizalom kialakulása a fizikai kontaktuson alapul. Ugyanis a kóstolás, a termék kézbe vétele, ízelelése, megízélgése minden esetben elengedhetetlen ahhoz, hogy egy jó minőségű termék megtalálja a fogyasztóját, mind idehaza, mind külföldön. Ebből a szempontból az élelmiszerágazat különösen nehéz helyzetbe került, ugyanis egy sor másik szegmensben online technikákkal pótolható volt az értékesítés és a marketing, de az élelmiszer-gazdaságban gyakorlatilag megszűnt ez az eszköz az elmúlt évben, kezdte az értékelést *Ondré Péter*.

Új kihívások

Múlt év elején az AMC kidolgozott egy bormarketing-munkapiramist, aminek egy belföldi rendezvény áll a csúcán. A világ borászati szakmájában és nyilvánosságában fontos szereplők, valamint a potenciális importőrök meghívásával a rendezvényre a magyar borok exportjának növeléséért folytatott küzdelmet haza pályán tudnánk megnyerni. A fővárosi szakmai program után borvidékeinken folytatódna a rendezvény, hogy a szakemberek alapos ismereteket szerezhessenek a magyar kínálatról. A munkapiramisban ezt a rendezvényt követik a nemzetközi kiállítások és üzletfejlesztési találkozók, amelyek megrendezését szintén ellehetetlenítette a koronavírus, azokat pedig a hagyományos reklám- és marketingtechnikák követik. A veszélyhelyzetben viszont megtapasztalták, hogy a normálistól eltérő környezetben milyen nehéz boldogulni.

Az ügynökségben persze nem állt meg az élet, hiszen gyorsan reagáltak az új kihívásokra, áttértek online technikák alkal-

mazására. Mára kidolgoztak olyan online stratégiákat, amelyek ha nem is teljes mértékben, de részben pótolni tudják a személyes kontaktuson alapuló marketingtevékenységet.

Az AMC ágazati marketingprogramok mentén végzi munkáját, amelyeket tavaly rendezvény szinten nem lehetett megvalósítani, de a kommunikációs kampányokat sikeresen folytathatták. Tény és való, hogy ez is egyfajta kényszerpályát jelentett, hiszen a kóstoltatások, a roadshow-k hatékonyságát semmi nem pótolhatja. A pandémia előtti 2 évben 70-80 vidéki rendezvényen volt jelen az AMC, ahol bebizonyosodott, hogy a legnagyobb sikert az hozza, amikor például a halgazdasztrónia termékeit megköstölhetjük az érdeklődők. Ezek a rendezvények tavaly elmaradtak, így nehéz pályán kellett boldogulniuk.

Online kapcsolatok

Az AMC 2020-as évére visszatekintve elmondható, hogy általánossá vált az online technikák alkalmazása. A kommunikációs kampányokat lefolytatták, egyéb belföldi promóciós tevékenységet is végeztek. Az online technikákkal kapcsolatban meg kell említeni, hogy a borágazat számára online borkóstolásokat szerveztek, és Berlinben és Helsinkiben, két fontos célpiacunkon online, német és angol nyelven tartottak előadásokat, a szakembereknek elküldött bortételeket is megköstölve, számolt be az ügyvezető.

Továbbá kiemelendőnek tartotta a minden nemzetközi trendhez igazodó online élelmiszeripari katalógus már folyamatban lévő létrehozását. Az AMC munkatársai olyan informatikában és értékesítésben jártas szakemberekkel dolgoznak együtt egy CRM-rendszer kidolgozásán, aminek az angol nyelvű online felületén a világ minden tájáról regisztrálhatnak a magyar termékek iránt érdeklődők. A katalógusban gyártókkal, termelőkkel, konkrét termékekkel együtt mutatják be a po-

Fotó: AMC

Ondré Péter ügyvezető

tenciális importőröknek a magyar élelmiszeripari vertikumot. Online térben lesz egy olyan termékismertető, amin keresztül a másodperc tört része alatt fel lehet venni a gyártókkal a kapcsolatot, amit a vírus okozta korlátozások sem akadályozhatnak. Mindez azonban nem írja felül a személyes kontaktus fontosságát. A digitális világ korszakát éljük, de észre kell vennünk a pozitív és a negatív hatásait is, hangsúlyozta az ügyvezető. Ami az online élelmiszeripari katalógus összeállítását illeti, ez hatalmas munka, hiszen több száz ezer exportképes magyar terméket kell bemutatni. A magyar cégek árbevétel és exportképesség szerinti felmérését már elvégezték, és ez alapján csaknem 2,5 ezer céget szólítanak meg, hogy szerepeljenek a katalógusban.

Konkrét üzletfejlesztés

A külföldi programok elmaradása közül leginkább az AMC munkatervében szereplő kb. 15 nemzetközi élelmiszeripari kiállítás törlése jelentette a legnagyobb veszteséget, hiszen ezek a rendezvények a magyar cégeknek komoly megjelenési lehetőséget jelentenek. Ennek tanulságaként a külföldi programokkal kapcsolatos munkát is átgondolták, így a jövőben hatékonyabban és eredményesebben végzik ezt a tevékenységet. Azonkívül, hogy a magyar cégeket bemutatják ezeken a rendezvényeken, arra is gondot fordítanak, hogy milyen konkrét üzletfejlesztési tevékenység valósítható meg, ami túlmutat a kiállításon való megjelenésen. Az ügyvezető két dolgot kért kollégáitól ez ügyben. Az egyik

– és ennek az előkészítése már megkezdődött – gyakorlati üzleti találkozók szervezése. Ez párhuzamosan történik a kiállítási megjelenés szervezésével. A másik, hogy szervezzenek egy exportfejlesztési akadémiát, elsősorban a kkv-szektor exporttevékenységének felfuttatására, hogy az exporttevékenységhez szükséges tudás hiányát pótolják.

Az ügyvezető kitért rá, hogy a szakma presztízsének növelésére főzőversenyt hirdetnek a hazai szakácsiskolák számára a Stílusos Vidék Éttermiség (SVÉT) egyesülettel közösen. A versenyen az egyes vidékek, tájak jellegzetes ízeit kell bemutatni helyi szakácsok segítségével. A verseny fináléját idén őszre tervezik.

– A mi jövőnk a magyar vidék egyéniségében és annak megjelenítésében, a hagyományok felmutatásában áll - fogalmazott az ügyvezető.

A „Kajj rá!” kampány célba ért

A magyar halászati ágazatnak fontos, hogy ebben a megmérettetésben a hal is meghatározó szerepet kap, hiszen a magyar halgazdaságban igen gazdag múltja, hagyománya van. Ezen a hagyományon nyugszik és erre épül a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) és az AMC immár évekre visszanyúló, gyümölcsöző együttműködése, amire azért van égető szükség, mert kevés halat fogyasztunk. Az elmúlt 2-3 évben ugyan 20 százalékkal nőtt az egy főre jutó magyarországi halfogyasztás, de ez még mindig kevés.

Jó hír, hogy egy reprezentatív felmérés szerint 8,5 százalékról 2,5 százalékra csökkent a halfogyasztást elutasítók aránya.

A kutatás tanúsága szerint a „Kajj rá!” halfogyasztás-ösztönző kampányt a megkérdezettek 40 százaléka ismeri, ami igen jó eredmény, hiszen az AMC kampánya – ha lehet ezt mondani – elérte a célját. A halfogyasztás fontosságát számos esetben elmondták, és ezek az üzenetek a modern eszközök segítségével – telefonos applikáció, főző-kóstoló roadshow-k megrendezése, videoblog-sorozat indítása Rácz Jenő mesterszakáccsal a halételek elkészítéséről – a legfiatalabb korosztályhoz is eljutnak. Persze, korántsem lehetünk elégedettek, mindig van min javítanivaló, ezért olyan trendi új üzeneteket kell megfogalmazni, ami további rétegeket von be a rendszeres halfogyasztók körébe.

Ma már nem csak a halhús egészséges voltát kell hangsúlyozni, hanem azt is, hogy a haltermelés ökológiai szempontból nagyon is fenntartható tevékenység, hiszen egy tógazdaság javítja a mikroklimát, eltartja a vizes élőhely állatállományát (fenntartja a biodiverzitást), javítja a víz-

minőséget, és igen kicsi ökológiai lábnyoma. Ha a 21. században így gondolkodunk az élelmiszerellátásról, akkor a halászati ágazat pontosan az a terület, amelyet fejlesztenünk kell, hiszen még bőven akad tartalék a tógazdasági fejlesztéshez. Legalább 8-10 ezer hektár kihasználatlan vízterület található az országban, amely a haltermelés szempontjából potenciálisan hasznosítható. De ennél is fontosabb a feldolgozottsági szint növelése, mert ez jelenti az ágazat számára azt a kitörési pontot, amivel a jó minőségű hazai termelésű hal fogyasztási szintje ugrásszerűen növelhető. Ondré Péter bízik benne, hogy a tudatos magyar fogyasztók számára már a közeljövőben hangsúlyosan megjelenik az ár mellett a haltermelés ökológiai előnye

és multifunkcionális szerepe, a halhús egészséges volta.

Nehéz tervezni a jövőt

A közösségi halmarketingprogram tavaly nem tudott úgy szárnyalni, mint az előző években, mivel rengeteg belföldi rendezvény elmaradt. A halászati ágazat is nehéz éven van túl, hiszen a korlátozó intézkedéseken túl szűkült a kül- és a belpiac, és a halászatnak belföldi piacot jelentő szektorok (HORECA) bezártak. A szokásos karácsonyi halértékesítés sem hozta az elvárt eredményt, mivel a családi összejövetelek is rendhagyóan zajlottak. Ezzel együtt a magyar halászok jól állták a sarat, feladatukat teljesítették. Munkájukat ezúttal is megköszönte az ágazat szereplőinek az ügyvezető. Az AMC a lehetőségeihez mérten 2021-ben is mindent megtesz azért, hogy a hazai halfogyasztás növekedjen. Bebizonyosodott, hogy a halászati ágazat az Agrárminisztériumnak is fontos, hiszen több mint 500 millió forint értékben nyújtott munkahelymegtartó támogatást. Emellett a tavaszi intervenciók halfelvásárlással – amivel a természetes vizek halellátását növelték – a bennragadt halkészleteket is sikerült, úgy mond, „levezényelni”.

Az AMC idén még hangsúlyosabban kívánja megjeleníteni a halfogyasztás ösztönzésére megfogalmazott üzeneteket. A helyi termékek, az édesvízi halak megismertetése, megkedveltetése, az ágazat ökológiai fenntarthatóságának erősítése az üzenetekben előtérbe kerül, amely üzenetek hatékonyságát tovább növeli, hogy a MA-HAL a honlapján létrehozta a halboltokat tartalmazó „térképét” és elindította a HalPéntek kampányt. A HalPéntek kampány azért jó kezdeményezés, mert az alkalmi, ünnepekhez kötött halfogyasztási szokások megváltoztatására irányul. A rendszeres halfogyasztás gyakorol pozitív hatást az egészségre, nem az egy-két alkalommal fogyasztott halételel. A magyar társadalomnak az az érdeke, hogy egész évben, akár heti rendszerességgel fogyasszunk halételel. A halboltkereső honlap is fontos, de még fontosabb, hogy ezeken a pontokon minél gazdagabb választékban legyen kapható konyhakész halhús.

Végezetül az idei évről is szót ejtünk. Nehéz konkrétumokkal előrukkolni, mert még mindig nem látni a veszélyhelyzet végét, sok a bizonytalan tényező. A bel- és külföldi rendezvények szervezését sem lehet még megtervezni. Októberben várhatóan megtartják a Vadászati Világkiállítást. Ezzel kapcsolatban vizsgálják, hogyan lehetne egy OMÉK-szerű megjelenést is beépíteni a programjába, mondta végezetül Ondré Péter.

HAJTUN GYÖRGY

A Kajj rá! kampányról

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és Magyarország által közösen finanszírozott „Kajj rá!” kampánynak a hazai halfogyasztás növelése az elsődleges célja. A kampány weboldalán, a www.kajjra.hu oldalon a látogatók információs anyagokat, receptgyűjteményeket és konyhatechnológiai írásokat találnak, amelyek segítenek eligazodni a halgazdaság világában. A 2014–2020-as pénzügyi időszakban Magyarországnak a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP 2014-2020) keretében az előző időszakhoz képest 12 százalékkal több forrás – a hazai társfinanszírozással együtt valamivel több, mint 16 milliárd forint – állt rendelkezésre a haltermeléshez, a halfeldolgozáshoz és a halastavak természeti értékeinek megőrzéséhez kapcsolódó intézkedésekre, illetve a halételek fogyasztásának népszerűsítésére.

További információ a „Kajj rá!” kampányról és a halételekről a www.kajjra.hu weboldalon és a <https://www.facebook.com/kajjra/>, <https://www.instagram.com/kajjra/>, <https://twitter.com/kajjra> közösségi oldalakon érhető el.

Kisbajcson felkészültek a 21. század kihívásaira

Több mint 20 éve jártam először Kisbajcson a Győri „Előre” Halászati Termelőszövetkezetnél (Győri „Előre” HTSZ). Akkor még egészen más világ volt itt is, a szövetkezet még folytathatott halászati tevékenységet a Dunán. A dunai halfogás mellett kis mértékben termeltek is halat, és fel is dolgozták a feldolgozóüzemekben. A halászcégek többsége hasonló formában dolgozott – de csak a Győri „Előre” őrizte meg máig a szövetkezeti formát. A múlt semmiképpen nem kísért, mivel napjainkban az ország egyik legkorszerűbb halfeldolgozóját „rejt” magában az üzemépület. Szilágyi Gábor, a cég igazgató-elnöke büszke lehet arra, hogy amióta ő irányítja a céget – már több, mint 15 éve! – több, mint 1 milliárd forint értékű fejlesztést hajtottak végre a telepen.

Egy ködös januári reggelen, míg arra vártam, hogy a biztonsági kapu kinyíljon előttem, feltűnt, hogy a bejáratú ajtó fölött új céglógó fogadja a látogatót. BajcsHal, olvasható a tetszetős cégéren. Ezért a cégnévvaltozással kezdtük a beszélgetést az igazgatóval.

Azonban a változtatást megelőzte a logó kifüggesztése, ugyanis a szövetkezeti forma „levetkezése” még nem történt meg. Várhatóan 2021 második felében hagyják el a HTSZ elnevezést. Ennek oka, hogy a mai törvényi keretek között már nem érdemes ragaszkodni a szövetkezeti formához, kft.-ként könnyebben boldogulnak. Másrészt a halfeldolgozó termékein már ott díszleg a BajcsHal-logó, vagyis – mai kifejezéssel élve – ez a termékeik „new brand”-je.

A piac már ezen a néven keresi és fogasztja a termékeiket, mégpedig igen nagy mennyiségben, hiszen az éves árbevételük meghaladja a 2 milliárd forintot.

Két éve, hogy megkezdődött az üzemben a nagy beruházás, amit tavaly be is fejeztek. A járvány miatt veszélyhelyzet idején sem állt le az egész feldolgozó felújító és új irodaházat építő munka, igaz, a Covid-19-vírus miatt az építkezés során jelentős plusz feladatokat kellett megoldani. Egy feldolgozóüzemben a higiéniai követelmények betartása alapvető, mind a fertőtlenítésre, mind a személyi és az üzemszintű higiéniaira még inkább oda kellett figyelni. A veszélyhelyzet kihirdetésekor meghozták az óvintézkedéseket. A dolgozók hőmérsékletét mérték, az irodákban is kezét fertőtlenítették, maszkot viseltek. A mai napig mindenki csak úgy lephet be az üzem területére, ha a testhőjét megmérték, a kezét fertőtlenítették és száját és orrot eltakaró maszkot visel. Az üzem területén egyébként normál időszakban is kö-

Szilágyi Gábor igazgató-elnök

telező a folyamatos fertőtlenítés. A maszkviselés megnehezítette a fizikai munkákat, viszont a csaknem félszáz dolgozó közül senki nem betegedett meg. Ezt az igazgató le is kopogta az asztal alján, és reméli, hogy a szigorú vírus elleni intézkedések továbbra is kizárják a megbetegedést.

– A tavalyi évet szerencsésen túléltük úgy, hogy elkerültük a Covid-19-vírust, befejeztünk egy 700 millió forintos beruházást, és még a támogatással is elszámoltunk. Persze vannak még apróbb munkálatok, de ezek már inkább karbantartó jellegűek. Az a fontos, hogy a 2000 négyzetméteres üzemünkben – amihez több hektár vízfelület is tartozik – több mint 800 négyzetmétertel teljesen újjáépítettünk, a 21. századnak megfelelő körülményeket kialakítva a feldolgozóban. Valójában már amióta itt vagyok, azóta terveztem, hogyan lehetne egységesen megjeleníteni a piacon egy ilyen komplex, a teljes technológiát magába foglaló, ezáltal az ikrától a kaviáron és az egészen kis halakon keresztül az asztalra szánt késztermékekig mindent termelő üzemet. Most végre eljutottunk terveink megvalósításáig, ezt az „álmot” valóra váltottuk – fogalmazott Szilágyi Gábor.

Mindehhez hozzá kell tenni, hogy a kisbajcsi üzemben alapanyag híján soha nem állnak le a technológiai folyamatok. A V'95 Kft. tulajdonosi köréhez tartozó nagyatádi tógazdaság 300 hektárnyi halastóban és egy intenzív rendszerben termel halat. Ebből adódóan az összes itthon termelhető édesvízi halfajból készítenek friss termékeket és saját recept alapján konyhakész termékeket, halászlét és kaviárt. A ponty, a pisztráng az afrikai harcsa, a busa alkotja a feldolgozás gerincét, de valamennyi itthon termelt halfajból készítenek termékeket a termékpalettájukra.

Az üzem vezetésének egyébként a kezdetektől az a stratégiája, hogy itthon termelt őshonos és nem őshonos halfajokat dolgoznak fel. A tulajdonos döntése alapján a nagyatádi tógazdaság szakmai felügyeletét és irányítását is Szilágyi Gábor végzi, ami azért fontos, mert a tógazdasági haltermelést úgy építették fel, hogy a feldolgozóüzemet könnyen kiszolgálja. Az afrikai-harcsa-termelésből származó nagy szervesanyag-tartalmú vizet nem engedik el, mivel a 300 hektáron nevelt halfajok ezt a vizet is jól hasznosítják. Az igazgató hozzáteszi, hogy a két üzem jól kiegészíti egymás tevékenységét, és szinte minden kérdést meg tudnak oldani házon belül.

Azonban ez a szimbiózis nem jelenti azt, hogy a gazdálkodás is egyben folya. A feldolgozó piaci áron veszi át a termelt halat. Elmondható, hogy az üzemben feldolgozott hal 70 százaléka származik a két saját telephelyről.

Az elmúlt évben, míg Kisbajcson folyt az építkezés, addig Nagyatádon a Rinya patak soha nem látott mértékben megduzzadt, előntötte el a város egy részét és a tógazdaság területét is. Boros Attila, a nagyatádi tógazdaság vezetője számolt be arról, hogy a Rinya patak – amelyen gyakran száraz lábbal is át lehet kelni – 4,5 méter magas víztömeggel lépett ki a medréből és zúdult rá a telephelyre, 800 méter szélesen terült el. A telelőket, a termelő tavakat egybefüggő víz borította, épületek károsodtak, és több napon keresztül fél méter magasan folyt el a víz az elárasztott területről. A hal a Rinya patakon keresztül a Drávába került. Ezt az igazgató úgy értékelte, hogy a horgászok öröme nagy tételben oldották meg a folyó halasítását – ellentételezés nélkül.

A végeredmény az lett, hogy 150 hektárnyi halastóból szinte minden növényevő

és ragadozó hal elúszott, csak a pontyállomány kis hányada maradt meg. A kár értéke megközelítette a 100 millió forintot. Sajnálatos módon a kormányzattól még semmiféle segítség nem jött a károk enyhítésére. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy az intenzív rendszert nem érte el az áradat, így az afrikaiharcsa-állományt sikerült megmenteni.

Ha értékelni kell a 2020-as évet a Győri „Előre” HTSz szemszögéből, akkor kettős mércét kell alkalmaznunk. Egyrészt a fej-

dolgozóinkat. Nem kis felelősség csaknem kétszáz ember megélhetését biztosítani. Ez eddig sikerült. Egyébként elmondhatom, hogy kiváló vezető kollégáim vannak, nagy összhangban végezzük a munkát. Nélkülük a beruházásokat sem tudtuk volna elvégezni, befejezni, a Covid-19-vírussal sem tudtunk volna megküzdeni, ugyanakkor a termelést folyamatosan biztosítani – mondta az igazgató.

Az, hogy a kisbajcsi üzem a 21. század kihívásaira is válaszokat tud adni, annak is

A halászlécsalád az egyik legsikeresebb termékük

lesztéseket sikerült befejezniük, másrészt viszont a piacuk egyik fontos szegmense, a HORECA-szektor a vírus miatt bezárt. Azonkívül egész évben az volt a tendencia, hogy a korábbi igényeknek csupán 10 százalékát vették meg. A gasztronómiai szektor csak a drágább termékeket (tokfélék, kaviár stb.) vásárolta Kisbajcstól, mert a nemzetközi turizmus is leállt, így nem volt vásárlóerő.

Az egyéb forgalom viszont szinten maradt. A cég márkaboltjaiban nőtt a forgalom, mivel a bezártság miatt több halterméket vásároltak a családok, odahaza főztek halételeket. A cég termékei a kereskedelmi láncokban és a piacokon is jelen vannak, így sikerült megtartani az egyensúlyt, ami a termelés szinten tartását jelentette. Ebből adódóan egyetlen dolgozójuktól sem kellett megválniuk. Ehhez az is hozzájárult, hogy az állam a halas cégeknek is adott munkahelymegtartó támogatást, amiből Kisbajcson is részesültek.

– Az idei évre nehéz tervezni a jelenlegi viszonyok között, mert még nem látni a veszélyhelyzet végét, és nem tudni, hogy mindez hogyan befolyásolja a már említett szektorokat. Kicsit óvatosnak lennünk kell, mert veszélyes a takarón túlnyújtózkodni. Arra mindig nagy hangsúlyt helyeztem, hogy addig nyújtózzunk, amíg a takarónk ér. Óvatos duhajként a tavalyi évhez hasonlót tervezünk, az a cél, hogy megtartsuk a

A füstölt hal is keresett

köszönhető, hogy a cég aktívan részt vett a MAHOP-források felhasználásában. A 2013-2020 közötti uniós költségvetési időszakban nemcsak újjáépítették az üzemet és elkészültek az új irodaházzal, hanem szinte a teljes gépparkot újra cserélték, továbbfejlesztették az intenzív rendszerüket és kicserélték a halkeltető berendezését.

Mint már említettük, a hétéves költségvetési ciklusban csak Kisbajcson több mint 1 milliárd forint értékű fejlesztés valósítottak meg uniós támogatásokkal. A cég gaz-

A cég márkaboltjai

A Győri „Előre” HTSz vezetése kiemelten fontosnak tartja, hogy az üzemből csak egészséges, hormonoktól, hozamfokozóktól, mesterséges anyagoktól mentes, friss haltermékek kerüljenek ki. Az üzem az IFS élelmiszer-biztonsági szabvány szerint dolgozik, ami az élelmiszer-készítés teljes folyamatát átfogja, biztosítva, hogy az ezzel a tanúsítvánnyal rendelkező élelmiszerek élelmiszer-biztonsági szempontból kifogástalanok legyenek. A halboltokban csak ilyen kiváló minőségű termékeket árulnak.

- budapesti márkabolt (Budapest, VII. ker. Garay tér 16.)
- győri márkabolt 1. (Győr, Hermann Ottó u., Vásárcsarnok)
- győri márkabolt 2. (Győr, Leier üzletsor, a vidéki buszpályaudvar mellett)
- mosonmagyaróvári márkabolt (Mosonmagyaróvár, Régi Várház tér 5., Ad Flexum Üzletház)
- székesfehérvári márkabolt (Székesfehérvár, Palotai u. 3. Városi piac az Alba Plazánál)
- siófoki márkabolt (Siófok, Horgony u. 1., a régi halbolt helyén!)
- Kisbajcs, Központi telephely (9062 Kisbajcs, Arany János út 22.)

dálkodásának stabilitását jelzi, hogy a beruházások során csak 30 százalékos támogatásintenzitást tudták igénybe venni, vagyis a beruházás költségének nagyobb részét saját zsebből kellett fizetniük. Ha már a beruházások szóba kerültek, Szilágyi Gábor megemlítette, hogy a termékfejlesztésben is vannak új elképzelései, de miután tavaly megtettek egy nagy lépést ezen a téren, az idei évet további fejlesztési-karbantartási tervek kidolgozására szánják.

(HAJTUNGY) ▶

A jászkeszeg az év hala 2021-ben

A Magyar Haltani Társaság (MHTT) 2021 halának kiválasztására kiírt közönségszavazása december 31-én zárult. Ez minden évben jó alkalom, hogy megkérdezzük Harka Ákost, az MHTT elnökét, hogy milyen évet zárt a társaság.

Harka Ákos minden beszélgetésünk kezdetén elmondja, hogy a Magyar Haltani Társaság a természetes vizek haltani vizsgálatával foglalkozó kutatók, valamint a velük összefogó, vizeinkért és halainkért tenni akaró személyek közös szervezete. A társaság célja a Kárpát-medencei természetes vizek halainak faunisztikai, ökológiai, természetvédelmi és halászati kutatásának ösztönzése, az eredmények és tapasztalatok közkinccsé tétele, a természetes vizek halállományának óvása és jobbítása. Feladatuknak tekintik továbbá a témával kapcsolatos ismeretterjesztő munkát, a kulturális hagyományok és a magyar haltani szaknyelv ápolását. Az MHTT-nek 140 tagja van, akik valamennyien elkötelezettek a társaság céljainak megvalósítása iránt, és semmiféle anyagi ellenszolgáltatást nem kérnek és nem kapnak a munkájukért.

A jászkeszeg

A koronavírus-járvány a társaság terveit is keresztülhúzta, kezdte 2020 értékelését Harka Ákos. Január 1-jén „Az év hala” szavazás eredményének közzétételével kezdték tevékenységüket. A sajtóközlemény tavaly is jelentős érdeklődést váltott ki, az elektronikus és a nyomtatott sajtóban egyaránt sok cikk foglalkozott az év hala címet elnyerő süllővel. Az érdeklődés eredményeként több rádió- és tévériport mellett a nyomtatott sajtó is népszerűsítette akciójukat kisebb-nagyobb cikkekben. Külön örömet hozott, hogy a Magyar Posta bélyeget jelentett meg a süllőről. A 185 forintos címletű bélyeg azokon a postákon kapható, ahol filatéliai szakszolgálat is működik.

A márciusra a XVI. Magyar Haltani Konferencia szervezésével készültek, amit a Magyar Haltani Társaság 2020. március 18-19-ére terveztek, de az a koronavírus miatt elrendelt veszélyhelyzetben elmaradt. A rendezvényre ez alkalommal is komoly program állt össze, ám a veszélyhelyzetet éppen egy héttel korábban hirdette meg a kormány, így a tiszafüredi konferenciát – a

város polgármesterének kérésére – új időpontra kellett halasztani.

Ami a programot illeti, 25 előadással készültek, és bemutatták volna Szendőfi Balázs négyrészes, „A szőke tó – a Tisza-tó hat évszaka” című új természetfilmjét. A film Hegedűs Gábor ötlete és kezdeményezése alapján készült, a Tisza-tavi Sporthorgász K. N. Kft. támogatásával.

A konferencia vezértémáját Tatár Sándor, Tóth Balázs, Csányi Béla, Szekeres József, Müller Tamás jegyzi, a lápi póc fajvédelmi minitaprogram 12 évének tapasztalatairól és az azok alapján kidolgozott tervekről szól. Mielőtt azonban sajnálkoznánk, hogy a konferencia tavaly elmaradt, az elnök elmondta, hogy idén úgy rendezik meg a hagyományos kétnapos konferenciát, amikor már lehetséges lesz, hogy az első napján a tavalyi, második napján az idénre tervezett programot bonyolítják le.

A tavalyi előadások egy része nyomtatott változatban is elérhető, a Magyar Haltani Társaság 176 oldalas időszaki kiadványa, a Pisces Hungarici jó néhányat tartalmaz közülük.

Ismeretterjesztő tevékenységükről szólva Harka Ákos elmondta, hogy az elmúlt évben még hatékonyabbá vált, mert a honlapjukon a „Mit fogtam” oldaluk igen népszerűvé vált. Ezen az oldalon olyan fényképeket és üzenetrészleteket közölnek, amiket a honlap látogatói küldenek, segítséget kérve egy-egy szokatlan megjelenésű példány vagy számukra ismeretlen hal azonosításában, és akik egyúttal hozzájárulnak a beküldött anyag közzétételéhez. A halfotókat és a kérdéseket a haltanitarsasag@gmail.com címen várják. A beérkező levelekre a társaság szakemberei e-mailben válaszolnak, de a közérdeklődésre számot tartó kérdéseket a honlapon is közlik. Tavaly mintegy 200 megkeresés érkezett, amelyekre válaszoltak is.

A honlapon működtetnek rejtvényoldalt is, amely egy játék keretében kínál lehetőséget a halismeret tesztelésére. Az év során 12 alkalommal egy-egy Kárpát-medencében honos hal fényképét mutatják be, az alapján kell azonosítani a fajt. A játék résztvevőitől a következő adatok beküldését kérik: név, ország, helység, valamint a faj neve a Fishbase vagy a Magyarország halfaunája című könyv szerint. A megfejtést minden forduló után közlik, és év végén összesítve a legtöbb

Dr. Harka Ákos, az MHTT elnöke

jó megoldást beküldő közül sorsolják ki az öt nyertest.

Az év hala választást minden év október közepén indítják el, ekkor teszik közzé az elnökség javaslatait. A társaság honlapján rendezett közönségszavazásra december 31-én délig 7683 szavazat érkezett be, s ennek alapján hirdethették ki a végeredményt. A három jelölt közül az ősi vonásokat viselő és napjainkra erősen megfogyatkozott angolna a szavazatok 20 százalékával a harmadik lett. Második helyen végzett a főként hegy- és dombvidéki patakjainkban élő, mindössze 8–10 centit elérő fúrge cselle. Erre a viszonylag ritka és védett halunkra a szavazók 31 százaléka voksolt. Az élen, 49 százalékos többséggel, a közepes és nagyobb folyóink alföldi szakaszait kedvelő jászkeszeg végzett.

A világos pikkelyei miatt Herman Ottó által még ónos jászknak nevezett jászkeszeg egy ezüstös színű pontyfélének. Az alsó úszói többnyire rötös-pirosas színűek, ezért gyakran összetévesztik a bodorkával vagy a vörösszárnyú keszeggel. A jászkeszeg pikkelyei azonban apróbbak, ezért az oldalvonalán mindig 55-nél több pikkely számolható, míg a másik két fajnál 50-nél kevesebb. Tápláléka zömét üledékben rejtőző gerinctelen állatok, férgek, puhatestűek alkotják. Áramláskedvelő faj, de a gyakran felgyűlő tavakban is megtalálható, amilyen például a Tisza-tó. A Balatonban azonban ritkaság. Íváruk késő tavasszal történik, ezért április 15-től május 31-ig tilos a fogása. Ikráját sóderes mederfenékre vagy vízi növényzetre rakja.

Közepes termetű halunk legkisebb fogható mérete 20 cm, de a 30 cm fölöttiek sem ritkák. A jászkeszeg húsa szálkás, de ízletes. A hazai horgászrekord 3,86 kg (1995), mondta végezetül Harka Ákos.

H. GY.